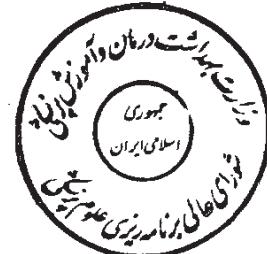

دروس بیوشیمی پزشکی:
 بیوشیمی مولکول-سلول
 بیوشیمی دیسپلین
 بیوشیمی هورمون‌ها
 بیوشیمی کلیه

ساعت آموزشی	نوع درس	نحوه ارائه درس	نام درس	کد درس
۲۲ ساعت	نظری	دانشجو در پایان این دوره باید با اهمیت بالینی، ساختمان، طبقه بندی، خواص و عملکرد مولکول‌های زیستی آشنا باشد. این مولکول‌ها عبارتند از آب و تامیونها، اسیدهای آمینه، کربوهیدراتها، لپیدها، پروتئین‌ها، آنزیمهای ویتامین‌ها و نوکلئوتیدها. همچنین دانشجویان باید فرآیند همانند سازی ژن با استفاده از اسیدهای نوکلئیک را پیشانستند.	هدف‌های کلی	
۱۵ ساعت	عملی	در این درس دانشجو با مولکول‌های حیاتی آشنا می‌گردد تا بتواند متابولیسم این مواد را در بیوشیمی دیسپلین فرا بگیرد. این مجموعه اطلاعات ساختار و عملکردی به صورتی ارائه می‌گردد که بتواند در بررسی سلامت و بیماری نقش داشته باشد.	شرح درس	
۴۷ ساعت	کل			

محتوای ضروری

- آب و تامپونها: ساختمان آب - پیوندهای هیدروژنی - معادله هندرسن هاسلباخ - اسید و باز - تعریف تامپون - تامپون‌های مهم بدن - تعریف اسیدوز و آکالوز و اهمیت بالینی آن ها
- اسیدهای آمینه و پروتئین‌ها: ساختمان اسیدهای آمینه - خواص فیزیکوشیمیابی - طبقه بندی اسیدهای آمینه - اسیدهای آمینه ضروری و غیر ضروری - تیتراسیون اسیدهای آمینه - ساختمان اول، دوم، سوم و چهارم پروتئین‌ها - تا خودگی و واسرتست پروتئین‌ها - ساختار و عملکرد میوکلوبین - ساختار و عملکرد هموکلوبین - ساختار و عملکرد کلازن و اهمیت بالینی آن ها
- کربوهیدراتها: تعریف - ساختمان کربوهیدراتها - خواص فیزیکوشیمیابی - مشتقان منوساکاریدها - دیساکاریدها - همو پلی ساکاریدها - هترو پلی ساکاریدها - گلیکو پروتئین‌ها و اهمیت بالینی آن ها
- لپیدها و لیبو پروتئین‌ها: ساختمان، انواع و خواص فیزیکوشیمیابی اسیدهای چرب - انواع لپیدها (تری‌آسیل گلیسرول، کلسترول استریفیه و آزاد، فسفولیپیدها، اسفنگولیپیدها) - لیپوزوم، میسل و امولسیون - پروتئین‌های اختصاصی (آپو لیپوپروتئین‌ها) - انواع لیپوپروتئینها و اهمیت بالینی آن ها
- آنزیم‌ها: تعریف - طبقه بندی - ساختمان - تامگذاری - جایگاه فعال - مکانیسم عمل آنزیم‌ها - تعیین فعالیت آنزیمی - عوامل موثر بر عملکرد آنزیمی - معا دله میکائیلیس متنون - انواع مهار کننده آنزیمها - ایزو آنزیمها - انواع واکنش آنزیمی منظم و غیر منظم - تنظیم عمل آنزیمها و اهمیت بالینی آن ها
- ویتامین‌ها: تعریف - طبقه بندی - ساختمان ویتامین‌ها - نقش کو آنزیمی - ویتامین‌های محلول در آب - ویتامین‌های محلول در چربی - اختلالات حاصل از کمبود ویتامین‌ها و اهمیت بالینی آن ها
- اسیدهای نوکلئیک: اجزاء تشکیل دهنده اسیدهای نوکلئیک (DNA, RNA) - نوکلئوزیدها - نوکلئوتیدها - ساختمان DNA و انواع - ساختمان RNA و انواع آن
- همانند سازی: فرآیند همانند سازی پروکاریوتها، اوکاریوتها، ترمیم و اهمیت بالینی آن

کد درس	نام درس	مرحله ارائه درس	دروس پیش نیاز
نوع درس	ساعت آموزشی	هدف های کلی	
۱۲۱	بیوشیمی دیسپلین	علوم پایه پزشکی	بیوشیمی مولکول - سلول
۲۲	۳۷ ساعت	۱۵ ساعت	دافتچو در پایان این دوره باید با اهمیت فسفریلاسیون اکسیداتیو، مسیرهای متابولیسمی کربوهیدراتها، لیپیدها، اسیدهای آمینه و ترکیبات ازتدار غیرپروتئینی و آنزیمهای بالینی خون آشنا شود. همچنین داشجو باید تغییرات کمی و کیفی مولکول ها و متabolیت ها در ظاهرات بالینی بیماری های مختلف مرتبط با هر مسیر متabolیسمی آشنا شود و اهمیت بالینی اندازه گیری آنزیم های خون و برخی مایعات دیگر بدن از جمله خون را بداند. در این درس داشجو باستی اهمیت یکپارچگی متabolیسم مواد سه گانه در شرایط فیزیولوژیک را درک کند.
شرح درس	در این درس داشجویان با اهمیت فسفریلاسیون اکسیداتیو و مسیرهای متabolیسمی کربوهیدراتها، لیپیدها، اسیدهای آمینه و ترکیبات ازتدار غیرپروتئینی در شرایط فیزیولوژیک و همچنین نقش این مسیرهای در بیماری های مربوطه آشنا می شوند.		
محتواه ضروری	۱- فسفریلاسیون اکسیداتیو: قوانین ترمودینامیک، تغییرات انرژی آزاد، پتانسل احیاء، زنجیره انتقال الکترون، تئوری شیمی اسمن، مهارکننده های زنجیره انتقال الکترون ۱- متabolیسم کربوهیدراتها: هضم و جذب، مسیر گلیکولیز، اکسیداسیون پیروات، چرخه کربس، گلوکوتئوژن، گلیکوزن، گلیکوزنولیز، متabolیسم فروکتوز، متabolیسم کالاکتوز ۲- متabolیسم اسیدهای آمینه: هضم و جذب، واکنش های عمومی کاتabolیسم اسیدهای آمینه، سیکل اوره، واکنش های اختصاصی کاتabolیسم اسیدهای آمینه (اسیدهای آمینه آروماتیک، شاخه دار و گوگرد دار)، بیوسنتز اسیدهای آمینه غیر ضروری، بیوسنتز ترکیبات مشتق از اسیدهای آمینه ۳- آنزیم شناسی بالینی: علل افزایش و کاهش فعالیت سرمی آنزیم های درون سلولی، معیارهای لازم جهت کاربرد بالینی آنزیمها، اهمیت بالینی آنزیم ها (آلکالین فسفاتاز، اسیدفسفاتاز، آنزیم ۵ نوکلوتیداز، کاما کلوتامیل ترانسپتیداز، آمینوترانسферازها، لاکتات دهیدروژناز، کراتین فسفوکیناز، کولین استراز، آلدولاز، آمیلاز، لیپاز) ۴- متabolیسم لیپید و لیپوپروتئین ها: هضم و جذب چربی ها، متabolیسم شیلومیکرون، متabolیسم VLDL، متabolیسم LDL، متabolیسم HDL، بیماری های مسیرهای متabolیسمی لیپوپروتئینها، مسیر بیوسنتز اسیدهای چرب، بتا اکسیداسیون اسیدهای چرب، بیوسنتز کاسترول، بیوسنتز اجسام کتونی ۵- متabolیسم نوکلوتیدها: مسیر De novo بیوسنتز پورین ها، تنظیم مسیر Salvage بیوسنتز پورین ها، تنظیم مسیر بیوسنتز پورینها، کاتabolیسم پورینها، بیماری های مسیر متabolیسمی پورین ها، مسیر De novo بیوسنتز پیریمیدین ها، مسیر Salvage بیوسنتز پیریمیدین ها، تنظیم مسیر بیوسنتز پیریمیدین ها، کاتabolیسم پیریمیدین ها، بیماری های مسیر متabolیسمی پیریمیدین ها ۶- متabolیسم ترکیبات ازت دار غیر پروتئینی: بیوسنتز هم، بیماری های مرتبط با بیوسنتز هم، پورفیریا، کاتabolیسم هم، بیماری های کاتabolیسم هم ۷- یکپارچگی مسیرهای متabolیسمی: اهمیت جایگاه های کلیدی و تنظیمی در مسیرهای متabolیسمی، اهمیت بافت های مختلف در مسیرهای متabolیسمی، مسیرهای متabolیسمی در کبد، مسیرهای متabolیسمی در بافت چربی، مسیرهای متabolیسمی در بافت ماهیچه، مسیرهای متabolیسمی پس از صرف غذا، مسیرهای متabolیسمی در وضعیت ناشتاپی، مسیرهای متabolیسمی پس از گرسنگی طولانی		

کد درس	۱۲۲
نام درس	بیوشیمی هورمون ها
مرحله ارائه درس	علوم پایه پزشکی
دورس پیش نیاز	۱- بیوشیمی مولکول- سلول- ۲- بیوشیمی دیسپلین
نوع درس	نظری
ساعت آموزشی	۱۲ ساعت
ساعت	- ساعت
کل	عملی
دشجو در پایان این دوره باید با اهمیت هورمون های هیپوتالاموس، هیپوفیز خلفی و قدامی، هورمون های پانکراس، تیروئید، هورمون های بخش قشری و مرکزی غده آدرنال، هورمون های تنظیم کننده کلسیم و هورمون های جنسی آشنا شود. داشتنو در انتهای این درس باستی اهمیت یکپارچگی سیستم غدد آندوکرین بعنوان یک ابزار هماهنگ کننده و ایجاد هموستاز را بداند و نقش آنرا در کنترل کل تیارات و نیازهای بدن درک کند.	هدف های کلی
در این درس داشتجویان اهمیت و نقش هر یک از هورمون های هیپوتالاموس و هیپوفیز خلفی و قدامی، هورمون های پانکراس، هورمون های تیروئیدی، هورمون های قشری و مرکزی غده آدرنال، هورمون های تنظیم کننده کلسیم و هورمون های جنسی را در بیماری های مربوط آشنا می شوند.	شرح درس
۱- مقدمه بر هورمونها (کلیات): انواع طبقه بندی هورمونها، ساختار شیمیایی هورمونها	محتوا ضروری
۲- هورمون های هیپوتالاموس و هیپوفیز خلفی و قدامی: ساختار شیمیایی هورمونها مترشحه از هیپوفیز قدامی، نقش هورمونها مترشحه از هیپوفیز قدامی بر متابولیسم پروتئینها، چربیها و کربوهیدراتها، ساختار شیمیایی هورمونها مترشحه از هیپوفیز خلفی، نقش هورمونها مترشحه از هیپوفیز خلفی، بیماری های مربوط به هورمونها مترشحه از هیپوفیز قدامی، چگونگی سنتز هورمون رشد	
۳- هورمون های پانکراس: هورمونها اندوکرینی چزایر لانگرهانس پانکراس با تأکید بر انسولین و گلوکاجون، ساختار شیمیایی هورمون انسولین، نقش هورمون انسولین بر متابولیسم پروتئینها، چربیها و کربوهیدراتها، عملکرد سوماتوتاستاتین	
۴- هورمون های تیروئیدی: مراحل تولید و ترشح هورمونها تیروئید، ساختار هورمون های تیروئیدی، مکانیسم سنتز هورمونها تیروئیدی، اهمیت تبدیل تیروکسین به تری یدو تیروئونین، اعمال هورمون تیروئید با تأکید بر فعالیت متابولیک سلولی، و بر متابولیسم کربوهیدراتها، چربی و پروتئین، عوامل تنظیم کننده ترشح هورمون تیروئید، اثرات فیدبکی هورمون تیروئید بر هیپوفیز و هیپوتالاموس، مواد ضد تیروئیدی و مکانیسم عمل آنها، هیبرتیروئیدیسم و هیپوتیروئیدیسم	
۵- هورمون های قشری و مرکزی غده آدرنال (غده فوق کلیه): انواع مینزاکورتیکوئیدها و گلوكورتیکوئیدهای قشر فوق کلیه با تأکید بر آلدوسترون و کورتیزول، ساختار شیمیایی هورمونها قشری غده آدرنال، اختلالات مربوط به هورمونها قشری غده آدرنال با تأکید بر کم کاری قشر فوق کلیه (آدیسون) و پر کاری قشر فوق کلیه (کوشینگ)	
۶- هورمون های مرکزی فوق کلیه، ساختار شیمیایی هورمونها مرکزی فوق کلیه، مکانیسم اثر هورمونها مرکزی فوق کلیه، عوامل تنظیم کننده ترشح هورمونها مرکزی فوق کلیه، عملکرد هورمونها مرکزی فوق کلیه، اثر کورتیزول بر متابولیسم پروتئینها، چربیها و کربوهیدراتها، تنظیم ترشح هورمونها مرکزی فوق کلیه	
۷- هورمون های تنظیم کننده کلسیم: اهمیت کلسیم در بدن و میزان آن، کلیات هموستاز کلسیم، ساختار شیمیایی هورمونها تنظیم کننده کلسیم (هورمون پاراتیروئید و کلسیتونین و ۱ او-۲۵- دی هیدروکسی کوله کلسی فروول)، اختلالات مربوط به هورمونها تنظیم کننده کلسیم (هورمون پاراتیروئید و کلسیتونین و ۱ او-۲۵- دی هیدروکسی کوله کلسی فروول)	
۸- هورمون های جنسی: آندروژن ها به عنوان هورمونها مترشحه از بیضه، ساختار شیمیایی آندروژن ها، نحوه بیوسنتز و ترشح آندروژن ها، تنظیم سنتز و ترشح آندروژن ها، استروژن ها به عنوان هورمون های مترشحه از تخدمانها، ساختار شیمیایی آندروژن ها، نحوه بیوسنتز و ترشح آندروژن ها، عملکرد آندروژن ها، پروژستین ها به عنوان هورمون های مترشحه از تخدمانها، ساختار شیمیایی پروژستین ها، نحوه بیوسنتز و ترشح پروژستین ها، بیماری های مربوط به هورمونها جنسی	

کد درس	۱۲۲
نام درس	بیوشیمی کلیه
مرحله ارائه درس	علوم پایه پزشکی
دورس پیش نیاز	۱- بیوشیمی مولکول- سلول- ۲- بیوشیمی دیسپلین
نوع درس	نظری
ساعت آموزشی	۴ ساعت
ساعت	- ساعت
کل	عملی
۴ ساعت	
هدف های کلی	در پایان این درس دانشجویان باید با اهمیت بالینی حفظ تعادل آب، حفظ تعادل pH خون، و عملکرد عناصر آشنا باشند. این عناصر عبارتند از عناصر اصلی و عناصر کمیاب. همچنین دانشجویان باید اختلالات ناشی از عدم تعادل آب و سدیم را بدانند و بتوانند میزان کمبود آب یا سدیم را در بیماران محاسبه نمایند. همچنین انواع اختلالات اسید- باز را بدانند و اینکه چگونه از گزارش آزمایشگاه و داده های ABG نوع اختلال اسید- باز را تشخیص بدهند. دانشجویان باید بدانند چگونه اسمولاریته و آنیون کپ را محاسبه کنند و از آنها در تعیین اختلالات اسید- باز استفاده کنند. دانشجویان اهمیت و فعالیت حدود ۲۵ عنصر به همراه اختلالات و بیماری های ناشی از کمبود یا مسمومیت با آنها را یاد می گیرند.
شرح درس	در این درس دانشجویان با اختلالات آب و سدیم و اسید- باز در بیماران و روش تشخیص آنها آشنا می شوند. روش تفسیر ABG را نیز یاد می گیرند. اهمیت الکترولیتها و عناصر سدیم و پتاسیم و (کلاً ۲۵ عنصر) اختلالات ناشی از کمبود آنها را در بدن یاد می گیرند.
محتواه ضروری	<p>۱- متابولیسم آب: مقدمه و تقسیم بندی عناصر اصلی و کمیاب، تعریف الکترولیتها، نقش عناصر در تعیین میزان آب پلاسمما و آب توتال بدن، محاسبه اسمولاریته خون، چگونگی تنظیم و حفظ تعادل آب در بدن و پلاسمما، اختلالات تعادل آب، اختلالات تعادل سدیم</p> <p>۲- تنظیم pH خون: انواع بافرها، محل فعالیت انواع بافرها، نقش بافرهای مختلف در تنظیم pH خون، انواع اختلالات اسید- باز، بحث جبران (یا compensation)</p> <p>۳- ABGs: کازهای خون سرخرگی ABG، تشخیص اختلالات اسید- باز در بیمار با استفاده از نتایج ABG با استفاده از مثالهای متنوع، تشخیص اختلال اولیه و تشخیص وجود یا عدم وجود جبران و اینکه جبران کافی هست یا خیر، محاسبه آنیون کپ و دلتا کپ، استفاده از آنیون کپ و دلتا کپ در تشخیص علت و نوع اختلال اسید- باز، محاسبه نسبت دلتا، نمودارهای داونپورت و فواید آنها در تفسیر نتایج ABG</p> <p>۴- سایر عناصر و مواد معدنی: یادآوری جدول متالیف و عناصر اصلی و کمیاب، اشاره به اینکه کمبود و زیادی مقدار هر عنصر می تواند منجر به بیماری شود، تعاملات بین عناصر در محیط بدن، پتاسیم و عوامل درگیر در حفظ تعادل آن، پرداختن به حدود ۲۲ عنصر دیگر به طور خلاصه با بیان بیماری های های ناشی از کمبود و مسمومیت</p>

